

egészséges üdítő ital, melynek nagy előnye az, hogy hamisítani nem lehet, mert ha egyszer kinyitják, kifut belőle a szénsav. Így aki bármely vendéglőben, vagy kereskedésben habzó bort vásárol, biztos lehet benne, hogy a mintapince tiszta borát kapja. A habzóbor készítés közönséges asztali bor árát literenként csak 10 fillérrel drágítja meg. Ugy a borközköztár, mint a mintapince és a habzóborgyár állami felügyelet és ellenőrzés alatt fog működni.

3. *Mezőgazdasági Múzeum.* Miként említettük, gazdasági egyesület egy mezőgazdasági múzeumot állít és tart fenn. Mezőgazdasági múzeum egyes részletei már most megtekinthetők az egyesület titkári hivatalában. Ha a múzeum megfelelő helyhez jut, a gazdasági székpallotában, nagyszabásúvá fejleszthető ki. A múzeum ingyen fog a közönség rendelkezésére állani.

4. *Mezőgazdasági nyilvános könyvtár és olvasóterem* lesz elhelyezve a székház földszinti termeiben, mely egész nap a közönség rendelkezésére áll.

5. A földszinten lesz még elhelyezve Gazdasági Egyesület és a Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesületének hivatalai és a Homoki Gazda Szervezetének, a gazdák melegező helyisége és gyűlésterme.

6. *Szövetkezeti bevásárlás helyiségei.* A H. Sz. O. E. meghonosította a magyarországi gazdák között a szövetkezeti bevásárlást. Rézgálicot, raffiát, minden szőlővédelmi anyagot, műtrágyát stb., az egyesület nagyban gyári áron vásárol s minden fillér haszon nélkül ugyanolyan áron osztja ki a kisgazdák között, kik ily módon jót és olcsón kapnak. E szövetkezeti bevásárlást az egyesület már annyira elterjesztette, hogy közel 1500 szövetkezeti tagja van s a debreceni, halasi, vásárhelyi, félegyházi, stb. gazdák Szegeden keresztül szerzik be szükségleteiket. E szövetkezeti bevásárlás most még azzal lesz nagyobb iránnyal, hogyha a székház felépül, ott fogja az állami fenhatóság alatt működő és sok millió tőkével dolgozó Hangya-szövetkezet Délvidéki képviselőjét elhelyezni.

7. *Városházi pince.* Külföldön, ahol csak bortermő vidék van, mindenütt van a városokban hivatalos „Rathshauskeller“, hol az ottani vidéki hamisítatlan borokat ismertetik meg az idegennel. Így városházi pincét fog a gazdasági egyesület felállítani a székházban a homoki borok reklamározására s a habzóbor megismertetésére. A homoki bor pincében csak palackozott borok lesznek kaphatók s minden palackon ki lesz tüntetve a termelő neve.

A gazdasági székház külső része impozáns és monumentális lesz magyar stílusban tervezve.

A város hatósága a telek eladással együtt garanciákat iktat a szerződésbe, amellyel az egyesületek vagyoni garanciákat vállalnak arra vonatkozólag, hogy a fenti intézményeket egy év lefolyása alatt létesítik.

Van azonban a szerződési pontok között egy, mely a Gazdasági Egyesületnek megtiltja, hogy a székházban bármiféle üzletet létesítsen. Tehát nem szabadna a székházban elhelyezni saját szövetkezeti bevásárlási üzletét és a homoki palackozott borokat és a habzó bort megismertető és reklamározó vendéglőjét. Ezt a város azzal indokolja, hogy a gazdasági székházban levő üzlet és vendéglő konkurrenciát csinálna a közelben fölépítendő vásárcsarnoknak. Ez okból a város, nemcsak a Gazdasági Egyesületnek, de a közeli házak tulajdonosainak is meg akar tiltani, hogy a vásárcsarnok közelében vendéglőt vagy üzleteket nyissanak. Ez egy lehetetlen rendelkezés s a tulajdon és forgalom szabadságát érinti. Hisz a vásárcsarnokokban sehol a világon nem szabad vendéglőt nyitni s a vásárcsarnokok helyiségében nemcsak fogyasztani, hanem elárusítani sem szabad szeszes italokat, mert akkor a vásárcsarnoki munkások között a rend föntartása lehetetlen.

Kószó István dr. törvényhatósági bizott-

sági tag indítványt nyújtott be, hogy a homoki borok értékesítését korlátozó rendelkezés a szerződés pontozatai közül töröltesse, valamint az üzlethelyiség fölállítási korlátozás is, mert hisz akkor gazdasági egyesületek legfontosabb működésükben lesznek indokolatlanul korlátozva.

A város ügyei és a városi párt.

— A Gazdasági és Iparbank ajánlata. — Az iparosok sérelme. — Állami kórházat! — Városrendezés és indítványok. —

A városi párt ma délután hat órakor élénk érdeklődés mellett tartotta meg a közgyűlést megelőző szokásos értekezletét. A párt helyiségében, a Haggenmacher-vendéglő külön termében a következők jelentek meg az értekezleten: *Jedlicska Béla dr., Becsey Károly dr., Perjéssy László, Kovács József dr., Funák Károly, Kerner Lajos, Kerner Pál, Pálffy Antal, Bózsó János, Schwarcz Rudolf, Valihora István, Gárgyán Imre* és még többen. A szokatlanul élénk érdeklődés oka az volt, hogy a legközelebbi közgyűlés programján sok olyan fontos és érdekes ügy szerepel, amelyekben a városi párt állást kívánt foglalni. Így mindenekelőtt a Gazdasági és Iparbank házaladási ajánlata, amelynek a közgyűlésen való támogatását a városi párt egyöntetűleg elhatározta. Ezenkívül a városi vízvezeték munkálataira vonatkozó árlejtés, továbbá *Kovács József dr., Somlyódy István* indítványai, végül egy rendkívül érdekes ügy: az anyakönyvvezetők és anyakönyvi hivatalnokok fizetésrendezése keltett nagyobb vitát. Részletesen a következőkben számolunk be a városi párt üléséről.

Az ülésen *Jedlicska Béla dr.* helyett, aki a Gazdasági és Iparbank ajánlatáról referált, *Becsey Károly dr.* elnökölt. Felkérte *Jedlicska Béla dr.-t*, hogy napirend előtt ismertesse a Gazdasági és Iparbank ajánlatának ügyét. A lényege ennek röviden ez: a Gazdasági és Iparbank írásbeli ajánlatot tett a városnak, hogy a Feketesas-utcában épülő házat és telkét vásárolja meg. A telek és a kész ház összesen 626.285 koronába kerül. A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank a ház céljaira összesen 364.696 korona kölcsönt szavazott meg, amely összeg abban az esetben, ha a város az ajánlatot elfogadja, megállapított kúles szerint amortizálódna. Ilyenformán mindössze 263.937 korona marad fedezetlenül, illetőleg ha a város az ajánlatba belemegy, az ő terhére. A tiszta jövedelme a háznak, amint ezt a mérnökség kikalkulálta, 9703 korona volna, ami 3.75 százalékos kamatnak felel meg. Ezzel szemben a bank azt a javaslatot teszi, hogy a bruttó házbérjövödelmet ne 36200 koronában, hanem ennél öt százalékkal nagyobb összegben állapítsák meg. Viszont a bank a várossal szemben támasztott követeléséből enged annyit, hogy a város ne 263.937 koronát, hanem csak 240000 koronát fizessen a bankkölcsönön felül s ebben az esetben a 9703 korona megfelel majd 4.8 százaléknak.

Becsey Károly szólott hozzá először a kérdéshez és azt mondotta, hogy ezzel csak úgy foglalkozhatnak, ha minden részletére kiterjeszkednek. Nevezetesen: a városnak nagy érdekeltsége van a banknál egyrészt a városi, másrészt az árvapénzekből. Azt kell figyelembe venni, hogy a közpénzek biztosításának, továbbá azt is, hogy a banknak is olyan helyzetet biztosítsanak, amely lehetővé teszi, a banknál érdekelt kereskedők és iparosok a bankkal együtt válságban ne jussanak. Az a véleménye, ha a város a befektetendő tőkének legalább 4 százalékos kamatját élvezzi, akkor pártolni kell az ajánlatot, hogy megmentsék a bukástól azokat az egyszíntenciákat is, akik a banknál érdekelve vannak. Még 3.8 százalékos kimutatható jövedelem es-

tén is hozzájárul az ajánlat pártolásához, ami még ebben az esetben is nemcsak joga, de kötelessége a pártnak. Ha azonban a mérnöki hivatal vagy szakértők ezt kimutatni nem tudják, akkor csináljon a bank a házzal, amit akar.

Kerner Pál hozzászólása után a párt a bank ajánlatának a közgyűlésen való pártolását határozta el még azon esetben, ha négy százalékos a ház kimutatható tiszta jövedelme.

Az ülés ezután a napirend letárgyalására tért át. Jelentette az elnök, hogy három interpelláció és kilenc indítvány szerepel a városi közgyűlés programján. Az interpellációk közül a legfontosabb *Kószó István dr.-é*, aki a kórház ügyében interpellál a közgyűléshez.

— Botrány, botrány! — kiáltják a párt tagjai.

— De mit tehetünk? — mondják aztán és egy kézlegyintéssel elintéződik a kórház témája.

Az indítványok közül: *Vőneki Antal* indítványozza a közgyűlésnek a Homok- és Délibáb-utak kikövezését. A tanács javaslata az, hogy ezeket az utcákat vegyék föl a városrendezési programba. *Szmollény Nándor* a légszuszvillagítási szerződésben kikötött óvadékok szabályozását indítványozza. Mondja ki a közgyűlés, hogy a légszuszgyár a nagyobb fogyasztóktól legfőleg egy hónapi fogyasztásnak megfelelő biztosítékot követelhet. *Nyilassy Pál dr.* a villanyvilágítás körül tapasztalt bajok ügyében tesz indítványt. (A múlt héten ezt egész terjedelmében közöltük.) *Kovács József dr.* nyugalmazott tiszt orvos azt indítványozza, hogy a város írjon fel az államhoz, csináljon Szegeden állami kórházat. Abból indul ki, hogy kórházak létesítése az állam feladata. A kórházat nemcsak szegediek, de idegenek, sőt külföldiek is igénybe veszik. A város főajánlata erre a célra ingyen telket és átengedné az eddig készített összes terveket. *Csányi János* a Deák Ferenc-utcának folytatódó kiaszfaltozását sürgeti, *Juhász Antal* a külvárosban, főleg a Nagyköruton vizórak felállítását indítványozza.

Igen érdekesek *Somlyódy István* indítványai. Az első, hogy a város tiltsa el a templomok környékén a koldulást. A másik indítványában népházak létesítését sürgeti. A városi párt pártolja a tanács javaslatát, amely szerint ezt a kérdést a szegényház ügyével kapcsolatban fogják megoldani és a tárgyalások ebben az irányban már megkezdődtek. *Somlyódy* harmadik indítványa — kisé szokatlan — a forgalomban lévő pénzek fertőtlenítése. A tanács ezt — referálta az elnök — kivihetetlennek tartja. A városi pártban is elhangzott néhány ezzel egyértelmű megjegyzés:

— Adják csak nekem ide az összes fertőzött pénzeket, majd elhasználok én — mondta az egyik ur.

— Nincs olyan piszkos pénz, amit bárki el ne fogadna — szólott egy másik ur.

— No, no, piszkos és piszkos — két nagyon különböző dolog — magyarázta a harmadik.

— Fizikai piszokról beszélek.

— Az más.

Ezután a városi vízvezeték munkálataira vonatkozó árlejtés került szóba *Fekete Nándor* bádgosmester felebbezése folytán. Az ügy részletei ismeretesek a közönség előtt. Ennél a pontnál *Schwarcz Rudolf* szólalt föl és azt fejtette ki a tanács az árlejtés körül tapasztalható szabálytalanságokkal, valósággal elriasztja az iparosokat az ajánlattételtől. Megakadályozza a vállalkozást. Sérelmet ejt az iparosokon. *Fekete Nándornak* csaknem a jövőjét tette tönkre az, ami az árlejtés körül történt. Kéri mindezek folytán a pártot, hogy a közgyűlésen ezt az ügyet, mint szakértő szavá tehesse a párt nevében. A kérelemhez a párt *Bózsó János* és *Pálffy Antal* felszólalása után hozzájárult.

Ezzel az ülés véget ért.